

Αξιολόγηση στην εκπαίδευση

Έννοια και
ορισμοί...

Έννοια ...

Διαδικασία κρίσης ή
μέτρησης μια αξίας...

Ορισμοί ...

Δεν υπάρχει ομοφωνία μεταξύ των θεωρητικών όσον αφορά την έννοια και το περιεχόμενο του όρου «αξιολόγηση».

Ορισμοί ...

Αξιολόγηση είναι διαδικασία κρίσης της αξίας ενός προσώπου, ενός προϊόντος, μιας διαδικασίας ή ενός προγράμματος.

Δημητρόπουλος, 1991; Κασσωτάκης, 2003)

Ορισμοί ...

Αξιολόγηση είναι ένας ευρύς όρος που αναφέρεται στη διαδικασία συλλογής πληροφοριών, επεξεργασίας αυτών των πληροφοριών και λήψης αποφάσεων.

Howell και Nolet (2000, p. 3)

Ορισμοί ...

- Υπάρχει στενή σχέση μεταξύ των όρων «μέτρηση» και «αξιολόγηση»
- Με τον πρώτο καθορίζουμε τη μετρική διαδικασία,
- Με τον δεύτερο εκφέρουμε κρίση για την αξία του μετρηθέντος αποτελέσματος.

Αξιολόγηση με βάση την κρίση...

- Βασίζεται στην κρίση ή στην ερμηνεία της αξίας κάποιου προσώπου ή κάποιας κατάστασης.
- Επηρεάζεται από τις απόψεις και τις πεποιθήσεις του προσώπου που αξιολογεί.
- Με αυτή την έννοια η αξιολόγηση σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι πολιτικά και ιδεολογικά «αχρωμάτιστη».
- Η αξιολόγηση εξ αρχής έχει ιδεολογική και πολιτική διάσταση.

Αξιολόγηση με βάση την κρίση...

Συμπέρασμα

Ορθά υποστηρίζουν οι φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας ότι υπάρχει ο κίνδυνος να κρίνεται η αξία προσώπων, με βάση το κατά πόσον οι ιδεολογικές και πολιτικές τους πεποιθήσεις είναι σε συμφωνία με τις ιδεολογικές και πολιτικές πεποιθήσεις των αξιολογητών.

Αντικείμενα αξιολόγησης

- Οι εκπαιδευτικοί στόχοι
- Οι μέθοδοι και τα μέσα διδασκαλίας
- Τα προγράμματα
- Η απόδοση των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των σχολικών μονάδων

Εκπαιδευτική αξιολόγηση – Εξωτερική αξιολόγηση

Σχόλια και παρατηρήσεις #1

1. Η εξωτερική αξιολόγηση γίνεται από το κράτος
2. Η εξωτερική αξιολόγηση επιβλήθηκε από τους υποστηρικτές της τεχνοκρατικής ιδεολογίας που θεώρησαν την κοινωνική ζωή στο σύνολό της ως ένα είδος «μηχανής»
3. Ο εξωτερικός έλεγχος του ανθρώπου βασίστηκε στις αρχές του ορθολογικού προγραμματισμού και στόχευε στην αύξηση της παραγωγικότητας

Εκπαιδευτική αξιολόγηση – Εξωτερική αξιολόγηση

Σχόλια και παρατηρήσεις #2

4. Το σχολείο θεωρήθηκε ως «βιομηχανικός κλάδος» όπου μεταποιείται, μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας η «πρώτη ύλη» δηλαδή οι μαθητές
5. Η εκπαίδευση θεωρήθηκε ως μεγάλη βιομηχανία παραγωγής εργατικών δυνάμεων.

Η εξωτερική αξιολόγηση υπηρετεί τους παρακάτω ουσιαστικούς σκοπούς:

1. Επέκταση του κρατικού παρεμβατισμού στην εκπαίδευση.

Η επιδίωξη αυτή έχει σχέση με την απόλυτη συμμόρφωση των εκπαιδευτικών στους στόχους της κυβερνητικής πολιτικής

2. Αποτελεσματικός έλεγχος στην κατηγοριοποίηση των μαθητών.

Επιδιώκεται από πολύ νωρίς ο περιορισμός του αριθμού των μαθητών που θα προχωρήσουν στις επόμενες βαθμίδες. Οι τεχνοκράτες, χωρίς κανένα συναισθηματισμό, αναλαμβάνουν να «πείσουν» τους αδύναμους μαθητές ότι πρέπει να περάσουν στη «ζωή της εργασίας»

Γιατί αμφισβητείται η εκπαιδευτική αξιολόγηση;

- Μεταφέρεται με τρόπο αυθαίρετο η ευθύνη για μειωμένη αποδοτικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος, από τους ανώτερους στους κατώτερους φορείς.
- Επιβάλλεται ασφυκτικός ιδεολογικός και διοικητικός έλεγχος του σχολείου.

Γιατί αμφισβητείται η εκπαιδευτική αξιολόγηση;

- Με την εκπαιδευτική αξιολόγηση επιδιώκεται η ιδεολογική χειραγώγηση, ο πειθαναγκασμός και η υποταγή του μαθητή και του δασκάλου στις κυβερνητικές επιλογές.
- Η αντικειμενικότητα της εκπαιδευτικής αξιολόγησης φαλκιδεύεται από τη στιγμή που ο δημιουργός ενός εκπαιδευτικού συστήματος είναι ταυτόχρονα και ο αξιολογητής του.

Γιατί αμφισβητείται η εκπαιδευτική αξιολόγηση;

- Οι αξιολογητές ενός συστήματος δεν μπορούν να είναι αμερόληπτοι και αντικειμενικοί όταν εξαρτώνται οικονομικά από τους δημιουργούς του συγκεκριμένου συστήματος.
- Η εκπαιδευτική αξιολόγηση είναι άδικη, διότι οι σχεδιαστές της δεν παίρνουν υπόψη τους τις άνισες ευκαιρίες που προσφέρονται σε μαθητές με διαφορετική κοινωνική προέλευση.

Γιατί αμφισβητείται η εκπαιδευτική αξιολόγηση;

- Η εκπαιδευτική αξιολόγηση γίνεται συχνά με σκοπό τον περιορισμό των δαπανών για την εκπαίδευση.
- Τα περισσότερα συστήματα εκπαιδευτικής αξιολόγησης που εφαρμόστηκαν μέχρι σήμερα στηρίζονται στη λογική της επιλογής και της απόρριψης.

Αρνητική στάση απέναντι στη βαθμολογία

Επιχειρήματα που στηρίζονται στην ψυχολογίζουσα παιδαγωγική

- Οι βαθμοί προκαλούν ψυχικά τραύματα, ανταγωνισμό, άγχος, στρες, απογοήτευση, αφόρητο ψυχολογικό κλίμα και τη βίαιη αντίδραση των γονέων.
- Τα παιδιά που παίρνουν χαμηλούς βαθμούς μπορεί να αυτοκτονήσουν.

Αρνητική στάση απέναντι στη βαθμολογία

**Επιχειρήματα που στηρίζονται στην
κοινωνιολογίζουσα παιδαγωγική**

- Η βαθμολογία και η αντίληψη για την πάλη των τάξεων
- Η βαθμολογία και η σχολική πρακτική της νέας αγωγής
- Οι βαθμοί και η κοινωνική ανισότητα στο σχολείο
- Η βαθμολογία και η «αντιαυταρχική αγωγή»

Αρνητική στάση απέναντι στη βαθμολογία

Επιχειρήματα που στηρίζονται στην μπιχεβιοριστική παιδαγωγική

- Ναι στην αξιολόγηση, όχι στη βαθμολογία.
- Οι βαθμοί ως μέσο για την τροποποίηση της συμπεριφοράς.
- Οι βαθμοί ως ανταμοιβή για την ενίσχυση της επιθυμητής συμπεριφοράς.
- Διαμορφωτική αξιολόγηση.

Είναι οι βαθμοί ένοχοι για τα ψυχολογικά προβλήματα των μαθητών και το διαχωρισμό τους σε κοινωνικές κατηγορίες;

- ✓ Οι βαθμοί είναι ένα μέσο καταγραφής της σχολικής επίδοσης.
- ✓ Οι βαθμοί δείχνουν τις επιτυχίες που έχουν τα προνομιούχα από κοινωνικής άποψης παιδιά και τις δυσκολίες που συναντούν τα παιδιά που προέρχονται από λαϊκά στρώματα.

Είναι οι βαθμοί ένοχοι για τα ψυχολογικά προβλήματα των μαθητών και το διαχωρισμό τους σε κοινωνικές κατηγορίες;

- ✓ Είναι πέρα για πέρα παράλογο να πιστεύουν κάποιοι ότι με την κατάργηση των βαθμών θα πάψει να υφίσταται η διάκριση των μαθητών σε κοινωνικές κατηγορίες.
- ✓ Είναι γεγονός ότι στις σχολικές επιτυχίες ή αποτυχίες αντανακλώνται οι κοινωνικές ανισότητες, τις οποίες προκαλεί το κοινωνικό σύστημα και όχι οι βαθμοί.

Είναι οι βαθμοί ένοχοι για τα ψυχολογικά προβλήματα των μαθητών και το διαχωρισμό τους σε κοινωνικές κατηγορίες;

- Ακόμα και όταν οι βαθμοί και οι έλεγχοι απουσίαζαν παντελώς, βρέθηκε ότι το ποσοστό των μαθητών με συμπτώματα ψυχωτικού κλονισμού ήταν σημαντικά μεγαλύτερο από το ποσοστό άλλων ομάδων.
- Δεν φταίνει οι βαθμοί για τα ψυχολογικά προβλήματα, αλλά η κοινωνική σύγκριση και ο ανταγωνισμός που γίνεται με βάση τους βαθμούς.